

Sjukdomar kan smitta från människa till människa, djur till djur och mellan människor och djur. En av dessa sjukdomar kan smitta mellan djur och människor. Vilken?

1. Förkylning

X. Ringorm

2. Kvarka

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID

001.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Smittskydd

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Foto: Ernst Vikne/Wikimedia.org

En av dessa är en sjukdom som det här djuret kan smittas av. Vilken?

1. Salpetersyra

X. Salamander

2. Salmonella

NIVÅ: LÄTT

FRÅGANS ID

002.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Smittskydd

KUNSKAPSNIVÅ GRÖN

För att besvara gröna frågor behövs inte stora kunskaper om varken djur eller hygien. Många gröna frågor har endast ett svarsalternativ som hör till frågans ämne. Gröna frågor rekommenderas för barn och unga 7 – 9 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Rengöring av djurtillbehör och redskap till djur bör inte göras på ställen där vi människor äter, diskar och tvättar oss själva, som t.ex. i kök och badrum. Varför?

1. Redskap till djur är ofta impregnerade med ett ämne som kan förstöra ytbehandlingen på bänkskivor och diskbänkar i kök.
- X. Av hygieniska skäl för att förhindra att sjukdomar sprids.
2. Redskapen är ofta väldigt stora och kan repa ytor i kök.

NIVÅ: MEDEL

FRÅGANS ID

003.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Smittskydd

KUNSKAPSNIVÅ BLÅ

Blå frågor kan vara lite kluriga eftersom alla svarsalternativ är mer rimliga på denna nivå. Det krävs lite mer kunskap om djur i allmänhet, men man behöver inte kunna nyckelbudskapsområdena jättebra. Blå frågor passar uppskattningsvis barn i åldern 10 – 12 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Det finns sjukdomar som smittar mellan människor och djur. Vad kan du göra för att minska risken att dessa sjukdomar sprids?

1. Tvätta händerna före och efter du umgåtts med djur.
- X. Inte vara med djur som är av samma art som du träffat tidigare.
2. Ha på dig kläder som gör dig osynlig så att sjukdomarna inte kan se dig.

NIVÅ: LÄTT

FRÅGANS ID

004.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Smittskydd

KUNSKAPSNIVÅ GRÖN

För att besvara gröna frågor behövs inte stora kunskaper om varken djur eller hygien. Många gröna frågor har endast ett svarsalternativ som hör till frågans ämne. Gröna frågor rekommenderas för barn och unga 7 – 9 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Salmonella, ehec och campylobacter är exempel på zoonoser. En zoonos är en typ av sjukdom som kännetecknas av... vad då?

- 1. En sjukdom som bara kan smitta från djur till människa.
- X. En sjukdom som bara kan smitta från människor till djur.
- 2. En sjukdom som kan smitta "åt båda hållen" (från människa till djur och djur till människa).

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID

005.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Smittskydd

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Olika sjukdomar smittar på olika sätt. Vissa sjukdomar smittar t.ex. bara mellan djur, och andra bara från djur till människa. Vilken av dessa sjukdomar smittar bara **MELLAN djur?**

1. Salmonella

X. Kvarka

2. Fågelinfluensa

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID

006.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Smittskydd

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Olika sjukdomar smittar på olika sätt. Vissa sjukdomar smittar t.ex. bara mellan djur, och andra bara mellan människor. Vilken av dessa sjukdomar smittar bara MELLAN djur?

1. TBE

X. Salmonella

2. Hästinfluensa

NIVÅ: MEDEL

FRÅGANS ID
007.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Smittskydd.

KUNSKAPSNIVÅ BLÅ

Blå frågor kan vara lite kluriga eftersom alla svarsalternativ är mer rimliga på denna nivå. Det krävs lite mer kunskap om djur i allmänhet, men man behöver inte kunna nyckelbudskapsområdena jättebra. Blå frågor passar uppskattningsvis barn i åldern 10 – 12 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Ibland kan man behöva avmaska djur, speciellt om man har samma sorts djur på samma bete flera år i rad. Innan man avmaskar bör man ta ett träckprov för att se om djuren har några parasiter och i så fall vilka. Vad är ett träckprov?

1. Ett avföringsprov.

X. Ett blodprov.

2. Ett urinprov.

NIVÅ: MEDEL

FRÅGANS ID
008.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Smittskydd.

KUNSKAPSNIVÅ BLÅ

Blå frågor kan vara lite kluriga eftersom alla svarsalternativ är mer rimliga på denna nivå. Det krävs lite mer kunskap om djur i allmänhet, men man behöver inte kunna nyckelbudskapsområdena jättebra. Blå frågor passar uppskattningsvis barn i åldern 10 – 12 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

På vilket av dessa sätt är det mest troligt att du blir smittad av en bakteriesjukdom?

1. Genom att läsa mycket om sjukdomen.
- X. Genom att vara i samma hage som ett djur med sjukdomen.
2. Genom att klappa ett djur med sjukdomen och sen slicka på händerna.

NIVÅ: LÄTT

FRÅGANS ID
009.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Smittskydd.

KUNSKAPSNIVÅ GRÖN

För att besvara gröna frågor behövs inte stora kunskaper om varken djur eller hygien. Många gröna frågor har endast ett svarsalternativ som hör till frågans ämne. Gröna frågor rekommenderas för barn och unga 7 – 9 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Vad kallas det begrepp som innebär att bland andra läkare, veterinärer och ekologer samarbetar för att förstå hur smittor uppstår och förhindra att de sprids?

1. Heal the World

X. Ekohälsa

2. One Health

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID
010.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Smittskydd.

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Vi spritar händerna av samma anledning som vi tvättar dem – för att bli rena och inte riskera att bli sjuka. Ett av dessa alternativ hjälper det inte att använda handsprit mot. Vilket?

1. Jästsvamp

X. Magsjukevirus

2. Bakterier

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID
011.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Smittskydd.

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Varför är det viktigt att också tvätta händerna, inte bara sprita av dem?

1. Handsprit dödar bara virus.
- X. Handsprit kan bara döda bakterier och virus på ytan, finns det smuts på händerna kan det finnas kvar smitta under smutsens yta.
2. Handtvätt tar bort vissa bakterier som endast går att få bort med varmt vatten, de sitter kvar som fastklistrade (och överlever) om man använder handsprit.

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID
012.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Smittskydd.

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Det finns sjukdomar i andra länder som vi inte har i Sverige, t.ex. rabies. Därför är det inte bara positivt att “adoptera” djur från andra länder, t.ex. gatuhundar. Varför inte?

1. De kan ta med sig smittor vi inte har i Sverige hit.
- X. De kan vara aggressiva och oberäkneliga.
2. De kan ogilla det svenska klimatet.

NIVÅ: LÄTT

FRÅGANS ID

013.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Smittskydd.

KUNSKAPSNIVÅ GRÖN

För att besvara gröna frågor behövs inte stora kunskaper om varken djur eller hygien. Många gröna frågor har endast ett svarsalternativ som hör till frågans ämne. Gröna frågor rekommenderas för barn och unga 7 – 9 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Smittor kan tyvärr inte bara komma från utlandet utan också från andra gårdar. Därför är det viktigt att man...

1. Inte blandar gårdens djur med djur som är där tillfälligt (t.ex. tävlingar, djurhotell).
- X. Inte släpper in någon, varken människa eller djur, till sin gård.
2. Ser till att läsa på om första hjälpen ifall något djur skulle bli sjukt.

NIVÅ: MEDEL

FRÅGANS ID

014.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Smittskydd.

KUNSKAPSNIVÅ BLÅ

Blå frågor kan vara lite kluriga eftersom alla svarsalternativ är mer rimliga på denna nivå. Det krävs lite mer kunskap om djur i allmänhet, men man behöver inte kunna nyckelbudskapsområdena jättebra. Blå frågor passar uppskattningsvis barn i åldern 10 – 12 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Det är förbjudet att ge matavfall till nötkreatur, får, getter, höns och grisar i Sverige. Varför då?

1. Det kan finnas plastbitar eller andra saker som kan skada djuret i det.
- X. Mat som tillverkats och förpackats i andra länder kan innehålla smittor som vi inte har i Sverige.
2. Matavfall är ofta ofräscht och kan vara möjligt, alltså är det inte någon bra djurmat.

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID
015.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Smittskydd.

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Risken att bli smittad av ett djur som bär på en sjukdom som kan smitta till människor är inte alltid lika stor. Vad kan den bero på? (Flera alternativ kan vara rätt.)

- 1. Vilken kontakt du har med djuret och dess gödsel.
- X. Vilket smittämne det är och hur det sprids.
- 2. Hur mycket av smittan som krävs för att bli sjuk.

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID
016.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Smittskydd.

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Din kompis säger “Hur viktigt kan det egentligen vara att tvätta händerna före och efter man umgås med djur, alla djur kan ju inte vara sjuka?” Vad svarar du?

1. Djur kan smitta oss människor fast de inte själva är sjuka.
- X. Svenska djur är mer mottagliga för sjukdomar än djur i andra länder. Att tvätta händerna i Sverige är därför extra viktigt.
2. Om man umgås med djur tillräckligt ofta kan man bli smittad av vissa djursjukdomar.

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID
017.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Smittskydd.

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Det finns sjukdomar som smittar mellan djur och människa. Flera av dem smittar oss genom att vi får in djurs avföring i munnen. Hur då?

1. Vi äter bajset.

X. När vi t.ex. har klappat ett djur kan vi få små “bajspartiklar” på händerna som vi kan få i oss om vi inte tvättar händerna innan vi äter.

2. De sprids i luften med djurets gaser när de fiser.

NIVÅ: MEDEL

FRÅGANS ID
018.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Smittskydd.

KUNSKAPSNIVÅ BLÅ

Blå frågor kan vara lite kluriga eftersom alla svarsalternativ är mer rimliga på denna nivå. Det krävs lite mer kunskap om djur i allmänhet, men man behöver inte kunna nyckelbudskapsområdena jättebra. Blå frågor passar uppskattningsvis barn i åldern 10 – 12 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Vad ska du tänka på om du besöker två gårdar med djur samma vecka, t.ex. stallet på ridskolan och 4H-gården? (Flera alternativ kan vara rätt.)

- 1. Tvätta kläderna och tvätta av och desinficera gärna skorna mellan gårdarna.
- X. Du behöver inte göra något med kläder och skor. Inga smittor överlever mer än någon timme utanför djuren.
- 2. Tvätta händerna och sprita gärna av dem innan du åker från den första gården.

NIVÅ: LÄTT

FRÅGANS ID

019.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Smittskydd.

KUNSKAPSNIVÅ GRÖN

För att besvara gröna frågor behövs inte stora kunskaper om varken djur eller hygien. Många gröna frågor har endast ett svarsalternativ som hör till frågans ämne. Gröna frågor rekommenderas för barn och unga 7 – 9 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Är man sjuk kan man ibland behöva antibiotika. Antibiotika fungerar genom att den...

1. Innehåller ett ämne som gör cellmembranet i kroppens celler motståndskraftigt. Därför kan bakterierna inte ta sig in i cellkärnan.
- X. Går genom kroppen och drar åt sig alla bakterier. Bakterierna följer sedan med antibiotikan ut i avföringen.
2. Dödar bakterierna eller minskar deras förmåga att föröka sig.

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID
020.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Antibiotikaresistens.

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

När kan man använda antibiotika?

- 1. När man lagar mat.
- X. När man är sjuk.
- 2. När man har problem med att sova.

NIVÅ: MEDEL

FRÅGANS ID

021.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

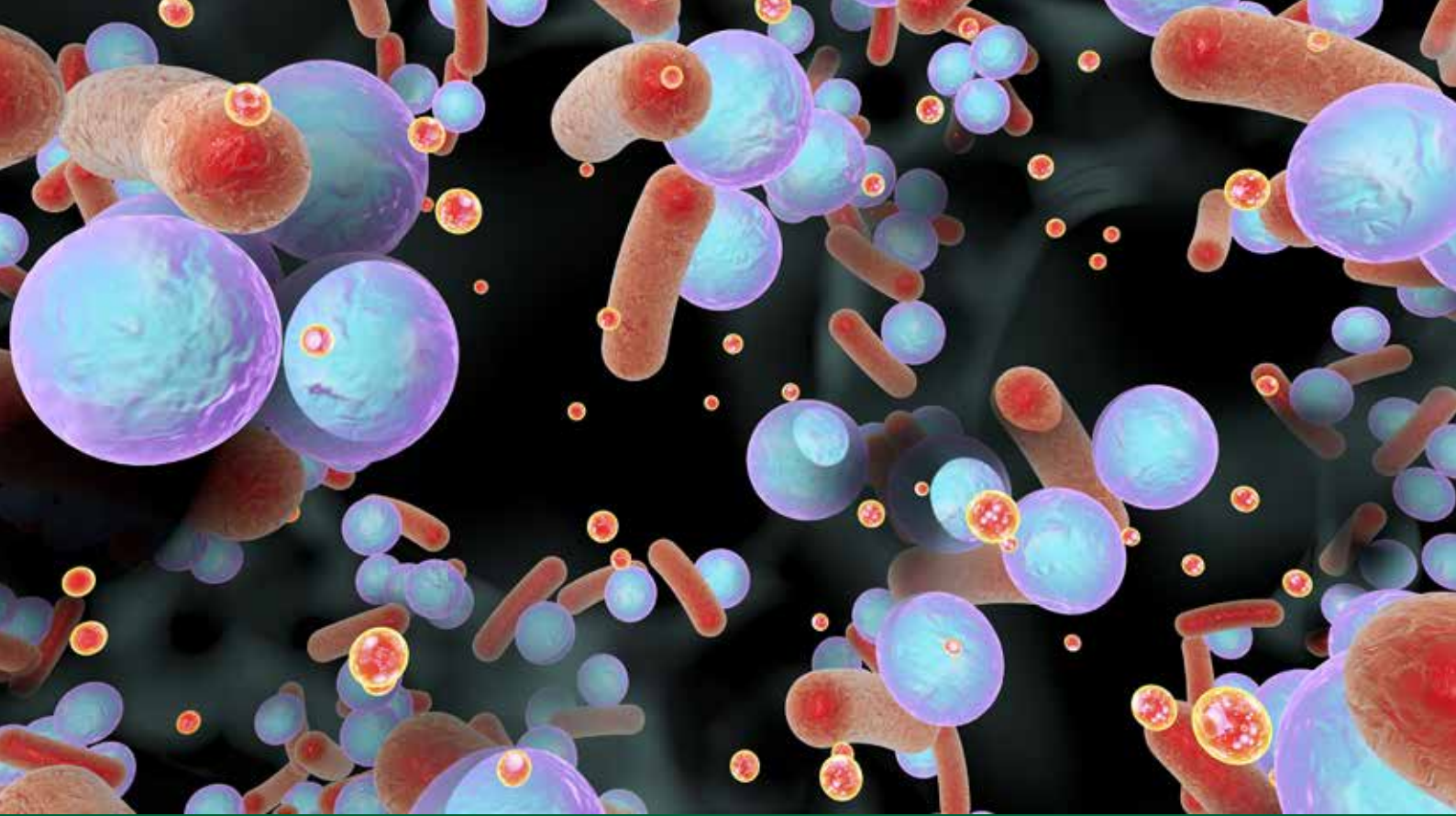
Antibiotikaresistens.

KUNSKAPSNIVÅ BLÅ

Blå frågor kan vara lite kluriga eftersom alla svarsalternativ är mer rimliga på denna nivå. Det krävs lite mer kunskap om djur i allmänhet, men man behöver inte kunna nyckelbudskapsområdena jättebra. Blå frågor passar uppskattningsvis barn i åldern 10 – 12 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Vilken av följande infektioner kan man INTE bota med hjälp av antibiotika?

- 1. Virusinfektion
- X. Bakterieinfektion
- 2. Urinvägsinfektion

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID
022.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Antibiotikaresistens.

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Du är sjuk och behöver medicin så du börjar leta i hyllorna hemma. Du hittar en flaska med penicillin som har blivit för gammal. Vad gör du med medicinen?

1. Slänger den i soporna hemma.

X. Tar medicinen ändå.

2. Lämnar in den till ett apotek.

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID
023.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Antibiotikaresistens.

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Om man öppnat en medicin- förpackning – hur förändras hållbarhetstiden?

- 1. Den blir kortare.
- X. Den är oförändrad.
- 2. Den blir längre.

NIVÅ: LÄTT

FRÅGANS ID

024.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Antibiotikaresistens.

KUNSKAPSNIVÅ GRÖN

För att besvara gröna frågor behövs inte stora kunskaper om varken djur eller hygien. Många gröna frågor har endast ett svarsalternativ som hör till frågans ämne. Gröna frågor rekommenderas för barn och unga 7 – 9 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Ett djur som har fått en sårskada behöver inte alltid behandlas med antibiotika. Man kan ibland använda sig av enbart lokalbehandling. Vad innebär det?

1. Tvätt med koksaltlösning, eller i vissa fall med mild tvål och vatten.
- X. Att man åker in till en lokal veterinär. Där görs en undersökning och behandling av såret.
2. Att djuret sövs ner på en veterinärklinik där man injicerar en substans som sätter igång sår läkningen.

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID
025.

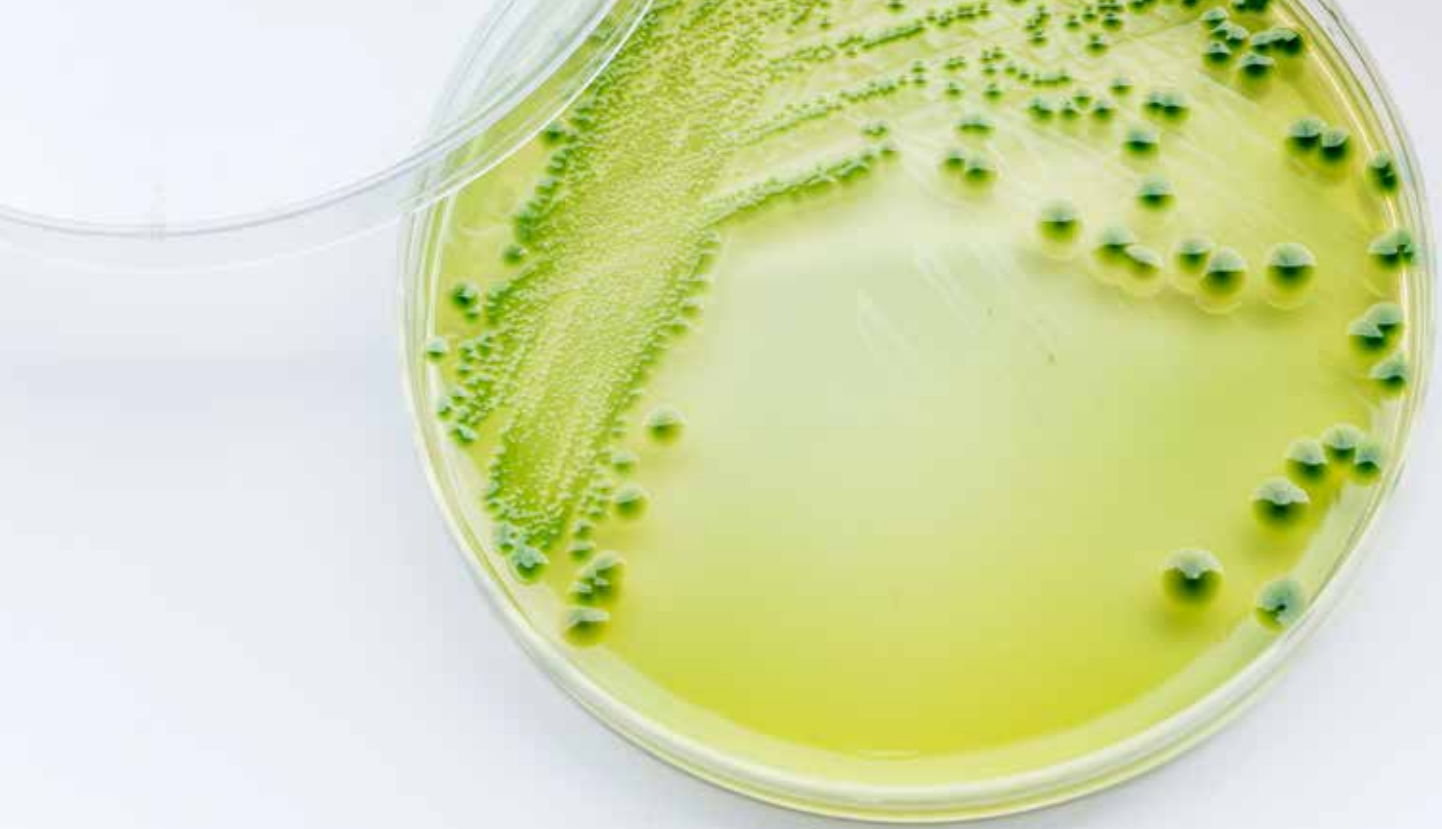
TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Antibiotikaresistens.

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Man pratar ofta om att bakterier kan bli resistenta. Vad betyder ordet resistent?

1. Magnetisk/attraherande

X. Motståndskraftig/immun

2. Lik/samma sort

NIVÅ: MEDEL

FRÅGANS ID

026.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

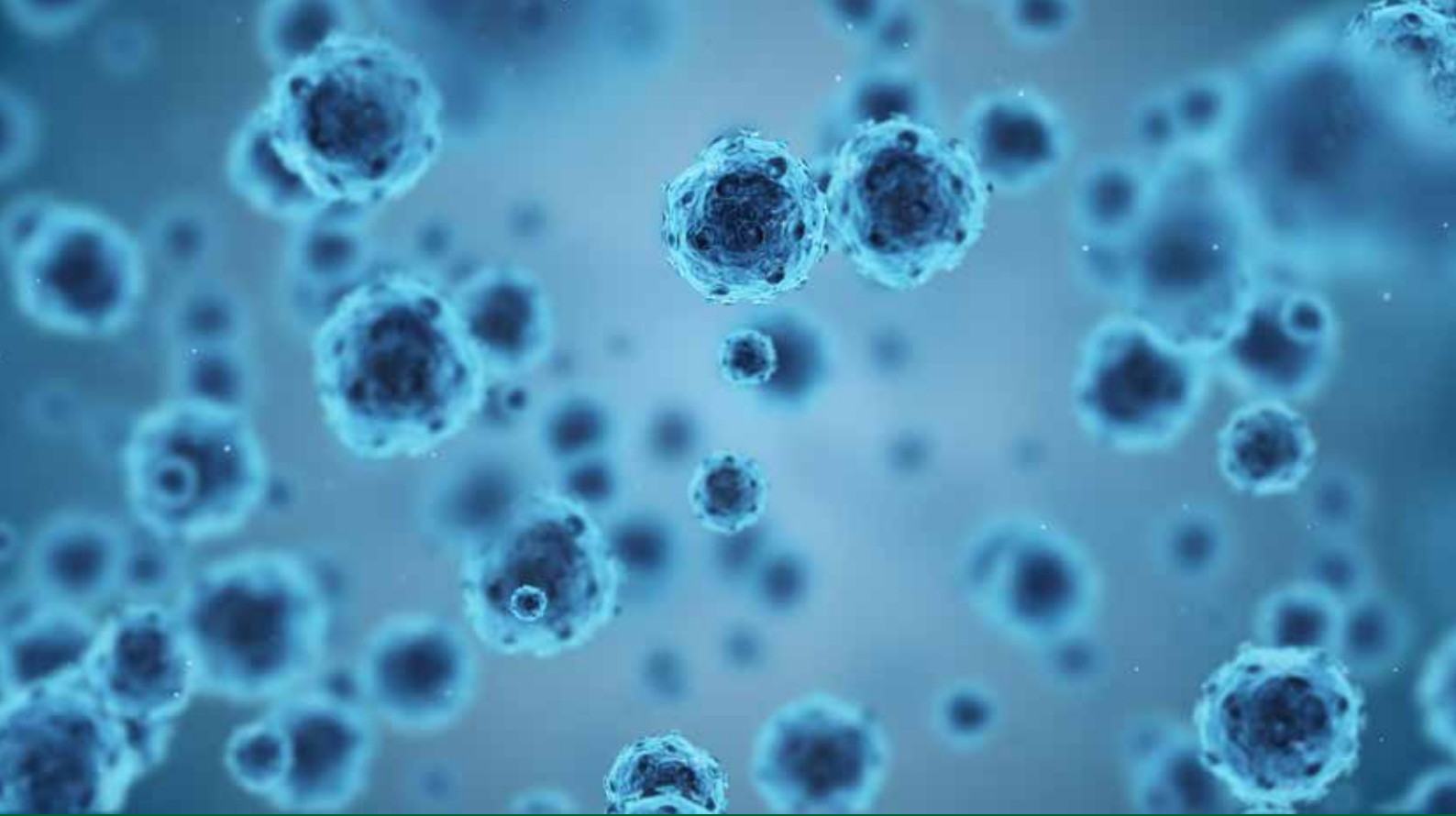
Antibiotikaresistens.

KUNSKAPSNIVÅ BLÅ

Blå frågor kan vara lite kluriga eftersom alla svarsalternativ är mer rimliga på denna nivå. Det krävs lite mer kunskap om djur i allmänhet, men man behöver inte kunna nyckelbudskapsområdena jättebra. Blå frågor passar uppskattningsvis barn i åldern 10 – 12 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Resistenta bakterier är något vi vill undvika. Ett växande problem är multiresistenta bakterier. Vad är det?

- 1. Bakterier som är resistenta mot att ha två eller flera cellkärnor.
- X. Bakterier som är resistenta mot att föröka sig.
- 2. Bakterier som är resistenta mot flera sorters antibiotika.

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID
027.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Antibiotikaresistens.

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Djuruppfödning är en av de saker som bidrar till antibiotikaresistens. Vi konsumenter kan göra ett aktivt val när vi handlar kött. För att inte gynna antibiotikaresistens bör vi...

1. Köpa kött från producenter som har så högt proteininnehåll i sina produkter som möjligt.
- X. Köpa kött från producenter som använder så lite antibiotika som möjligt.
2. Köpa kött från producenter som har så lågt koldioxidutsläpp som möjligt.

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID
028.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Antibiotikaresistens.

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

På vilket sätt kan uppfödning av djur till kött bidra till spridning av antibiotikaresistenta bakterier?

1. Bakterier som är resistenta mot penicillin kan bildas i kornas bladmage.
- X. Djuren äter mat som innehåller antibiotikaresistenta bakterier och dessa sprids sen med köttet.
2. Antibiotika används om djuren blir sjuka eller förebyggande för att djuren inte ska bli sjuka. Ju mer antibiotika som används desto mer gynnas resistenta bakterier.

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID
029.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Antibiotikaresistens.

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Om du eller ditt djur blir sjukt och behöver antibiotika, kan du då bestämma läkemedel och dos själv?

- 1. Nej, du bör alltid kolla med en läkare/veterinär.
- X. Det beror på. Om du tror att du vet vad du ska göra behöver du ingen läkare/veterinär.
- 2. Ja, det är inte så noga. Det står ungefärliga angivelser på förpackningen, det räcker.

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID
030.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Antibiotikaresistens.

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Något som är viktigt för att minska smittspridning är god.... Detta ord kopplas ofta till renlighet och hälsovård. Vilket är ordet?

1. Hygglighet

☒ X. Hygien

2. Hyena

NIVÅ: LÄTT

FRÅGANS ID

031.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Antibiotikaresistens.

KUNSKAPSNIVÅ GRÖN

För att besvara gröna frågor behövs inte stora kunskaper om varken djur eller hygien. Många gröna frågor har endast ett svarsalternativ som hör till frågans ämne. Gröna frågor rekommenderas för barn och unga 7 – 9 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Vilket eller vilka av dessa alternativ är viktigt/viktiga för att minska smittspridning? (Flera alternativ kan vara rätt.)

1. God handhygien.

X. God hygien vid matlagning.

2. Att stanna hemma om man är sjuk.

NIVÅ: LÄTT

FRÅGANS ID

032.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Antibiotikaresistens.

KUNSKAPSNIVÅ GRÖN

För att besvara gröna frågor behövs inte stora kunskaper om varken djur eller hygien. Många gröna frågor har endast ett svarsalternativ som hör till frågans ämne. Gröna frågor rekommenderas för barn och unga 7 – 9 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Det finns miniminivåer i djurskyddslagen som handlar om t.ex. burars storlekar. Är miniminivåerna det allra bästa för djuren?

- 1. Nej, miniminivåerna säger det minsta tillåtna. Att ha mer än det är bara bra, t.ex. större burar.
- X. Ja, det är noggrant bestämt. Djuren ska varken ha mer eller mindre.
- 2. Nej, miniminivåerna säger det största tillåtna. Att ha mindre än det är bara bra, t.ex. mindre burar.

NIVÅ: LÄTT

FRÅGANS ID

033.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Djurskydd.

KUNSKAPSNIVÅ GRÖN

För att besvara gröna frågor behövs inte stora kunskaper om varken djur eller hygien. Många gröna frågor har endast ett svarsalternativ som hör till frågans ämne. Gröna frågor rekommenderas för barn och unga 7 – 9 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Ett djur visar vanligtvis inte smärta tydligt, utan försöker verka som vanligt. Det är för att andra djur inte ska se det som ett lätt byte. Vad gör du om ditt djur plötsligt ändrar beteende helt?

- 1. Jag ringer polisen! Någon måste ha bytt ut mitt djur mot ett annat.
- X. Jag kontaktar en veterinär eftersom något förmodligen är fel och djuret inte mår bra.
- 2. Jag struntar i det eftersom det säkert inte är något att oroa sig för.

NIVÅ: MEDEL

FRÅGANS ID

034.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Djurskydd.

KUNSKAPSNIVÅ BLÅ

Blå frågor kan vara lite kluriga eftersom alla svarsalternativ är mer rimliga på denna nivå. Det krävs lite mer kunskap om djur i allmänhet, men man behöver inte kunna nyckelbudskapsområdena jättebra. Blå frågor passar uppskattningsvis barn i åldern 10 – 12 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Vi människor kan ibland ofrivilligt sprida sjukdomar som smittar mellan djur. Vad kan man göra för att minska risken för sådan spridning av smitta?

1. Vara noggrann med hygien och tvätta händerna före och efter besök hos olika djur.
- X. Ge djuren sådant som brukar göra en frisk när man själv är sjuk.
2. Låta alla djur umgås tillsammans eftersom de efter ett tag kommer bli resistenta mot alla sjukdomar.

NIVÅ: MEDEL

FRÅGANS ID

035.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Djurskydd.

KUNSKAPSNIVÅ BLÅ

Blå frågor kan vara lite kluriga eftersom alla svarsalternativ är mer rimliga på denna nivå. Det krävs lite mer kunskap om djur i allmänhet, men man behöver inte kunna nyckelbudskapsområdena jättebra. Blå frågor passar uppskattningsvis barn i åldern 10 – 12 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Varför får man inte släppa ut tama djur i naturen?

1. Djuret kan råka äta upp fridlysta växter.
- X. Djuret kommer söka sig till sin biologiska djurfamilj och riskerar då att smitta den med sina bakterier.
2. Djuret kommer inte klara sig själv eftersom det är vant att tas om hand av människor. Den kan dessutom ställa till med problem i trafiken och störa andra vilda djur.

NIVÅ: MEDEL

FRÅGANS ID

036.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Djurskydd.

KUNSKAPSNIVÅ BLÅ

Blå frågor kan vara lite kluriga eftersom alla svarsalternativ är mer rimliga på denna nivå. Det krävs lite mer kunskap om djur i allmänhet, men man behöver inte kunna nyckelbudskapsområdena jättebra. Blå frågor passar uppskattningsvis barn i åldern 10 – 12 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

För att djuren inte ska bli sjuka kan man se till att man tar bra hand om dem. Vilket eller vilka av dessa alternativ minskar risken för att ett djur ska bli sjukt? (Flera alternativ kan vara rätt.)

- 1. Vaccinera djuren mot sjukdomar.
- X. Sköta om päls och hovar/klövar/klor.
- 2. Ge djuren rätt mat.

NIVÅ: LÄTT

FRÅGANS ID

037.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Djurskydd.

KUNSKAPSNIVÅ GRÖN

För att besvara gröna frågor behövs inte stora kunskaper om varken djur eller hygien. Många gröna frågor har endast ett svarsalternativ som hör till frågans ämne. Gröna frågor rekommenderas för barn och unga 7 – 9 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

När det är kallt, blött och blåsigt kan djur som bor ute ha svårt att hålla sig torra och varma. Vad kan man göra då?

1. Torka djuret med handdukar och hårfön.
- X. Ge djuren större hagar, de blir varma om de rör på sig.
2. Göra en torr och ren liggplats som skyddar mot regn och vind som djuren kan gå till.

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID
038.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Djurskydd.

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Foto: grassrootsgroundswell/wikimedia.org

Det är en varm sommardag och du går förbi en bil i solen på en parkeringsplats. I bilen sitter en hund som ser ut att må bra, men ingen ruta till bilen är öppen. Vad är det första du gör?

- 1. Försöker ta kontakt med ägaren, via bilens registreringsnummer eller på något annat sätt.
- X. Ringer polisen och lämnar ärendet till några som har kunskap och erfarenhet.
- 2. Slår in en av bilens rutor så att hunden får luft.

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID
039.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Djurskydd.

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Din kanin går och lägger sig undanskymt i skuggan en varm sommardag. Varför tror du att den gör det?

1. Kaniner är allergiska mot för mycket solljus (strålningen kan ge kaningulsot).
- X. När kaniner ligger i skugga utsöndras ett hormon som är bra för kaniner.
2. Den blev förmodligen för varm av solen. Den kan även ha sökt avskildhet för att den ville vara ifred efter för mycket social kontakt.

NIVÅ: LÄTT

FRÅGANS ID

040.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Djurskydd.

KUNSKAPSNIVÅ GRÖN

För att besvara gröna frågor behövs inte stora kunskaper om varken djur eller hygien. Många gröna frågor har endast ett svarsalternativ som hör till frågans ämne. Gröna frågor rekommenderas för barn och unga 7 – 9 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Ett djur som känner sig stressat kan ibland verka argt. Det vill inte skada dig, utan bara komma bort från det otäcka. Vad kan du göra för att visa att du INTE är farlig?

- 1. Gå närmare. Försök hålla om djuret tills det lugnar sig.
- X. Tvinga djuret att göra det du började med. Avbryt inte för då lär sig djuret att det är okej att vara aggressiv.
- 2. Backa undan och försök hantera djuret på ett annat sätt som det inte tycker är otäckt.

NIVÅ: MEDEL

FRÅGANS ID

041.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Djurskydd.

KUNSKAPSNIVÅ BLÅ

Blå frågor kan vara lite kluriga eftersom alla svarsalternativ är mer rimliga på denna nivå. Det krävs lite mer kunskap om djur i allmänhet, men man behöver inte kunna nyckelbudskapsområdena jättebra. Blå frågor passar uppskattningsvis barn i åldern 10 – 12 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Du lyfter upp din katt som plötsligt blir väldigt arg. Vad gör du?

1. Släpper lugnt ner katten och låter den vara ifred. Den reagerade förmodligen så för att den kände sig trängd eller stressad.
- X. Är arg tillbaka och försöker hålla fast katten tills den lugnat sig.
2. Släpper ner katten men bestraffar den med att inte ge den mat på ett par dagar, den måste lära sig en läxa!

NIVÅ: LÄTT

FRÅGANS ID

042.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Djurskydd.

KUNSKAPSNIVÅ GRÖN

För att besvara gröna frågor behövs inte stora kunskaper om varken djur eller hygien. Många gröna frågor har endast ett svarsalternativ som hör till frågans ämne. Gröna frågor rekommenderas för barn och unga 7 – 9 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Om du ska ta med ett djur vid besök på förskola, skola eller äldreboende är det viktigt att du väljer djuret noga. För att djuret ska klara av en livlig miljö en hel dag...

1. Ska det vara tåligt och ha bra kondition.
- X. Ska det ha varit på platsen förut så att det känner igen sig.
2. Ska det vara gammalt och ha erfarenhet.

NIVÅ: MEDEL

FRÅGANS ID

043.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Djurskydd.

KUNSKAPSNIVÅ BLÅ

Blå frågor kan vara lite kluriga eftersom alla svarsalternativ är mer rimliga på denna nivå. Det krävs lite mer kunskap om djur i allmänhet, men man behöver inte kunna nyckelbudskapsområdena jättebra. Blå frågor passar uppskattningsvis barn i åldern 10 – 12 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Om ett djur plötsligt blir aggressivt kan det bero på att djuret blivit skrämt eller att det har ont någonstans. Vad ska du göra om du misstänker att djuret är sjukt?

1. Undersöka djuret och se om du hittar vad som är problemet, går det inte ska du ringa en veterinär.
- X. Bara farliga, väldigt smittsamma sjukdomar gör djuret aggressivt. Fall av sådana sjukdomar måste anmälas till SVA (Statens veterinärmedicinska anstalt)
2. Sätta djuret på en avskild plats så att det inte skadar dig eller andra djur och avvakta. Prova också att ge djuret godis för att få det på gott humör.

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID

044.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Djurskydd.

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Även djur som tycker om att vara med människor kan behöva en paus ibland. När du har lekt ett tag med din hund går han iväg och lägger sig ner. Vad kan du göra då?

1. Låta honom vila och vara ensam ett tag innan du går dit igen.
- X. Gå dit och sitt bredvid honom. Du kan prata högt, klappa honom och springa runt, så länge du inte ber honom att röra på sig.
2. Gå dit och fortsätt leka med honom. Är han trött är det bara bra träning för honom. Locka honom gärna med godis.

NIVÅ: LÄTT

FRÅGANS ID

045.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Djurskydd.

KUNSKAPSNIVÅ GRÖN

För att besvara gröna frågor behövs inte stora kunskaper om varken djur eller hygien. Många gröna frågor har endast ett svarsalternativ som hör till frågans ämne. Gröna frågor rekommenderas för barn och unga 7 – 9 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Du har en kanin som aldrig åkt i en transportbur. Varför kan det vara viktigt att du vänjer den vid det?

1. Om kaninen lär sig att vara i så trånga utrymmen som möjligt slipper du köpa en stor bur.
- X. Det är bra eftersom den då blir bättre på att lyda dig och då kan du lättare lära den andra trick.
2. Om kaninen någon gång behöver åka till veterinär eller om ni ska ut och resa är det bra om den är van att transporteras i en bur.

NIVÅ: LÄTT

FRÅGANS ID

046.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Djurskydd.

KUNSKAPSNIVÅ GRÖN

För att besvara gröna frågor behövs inte stora kunskaper om varken djur eller hygien. Många gröna frågor har endast ett svarsalternativ som hör till frågans ämne. Gröna frågor rekommenderas för barn och unga 7 – 9 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Vissa djur kan tycka att det känns obehagligt att bli flyttade, speciellt om mycket annat händer runt omkring. Vad kan du göra för att underlätta förflyttning av ett djur? (Flera alternativ kan vara rätt.)

- 1. Låta det ta tid om djuret behöver det.
- X. Träna på att flytta djuret i lugn och ro. Vänj även djuret vid att gå in i och vara i en transportbur/kärra.
- 2. Om djuret är ett flockdjur – flytta det i flock, för att det inte ska känna sig ensamt.

NIVÅ: MEDEL

FRÅGANS ID

047.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Djurskydd.

KUNSKAPSNIVÅ BLÅ

Blå frågor kan vara lite kluriga eftersom alla svarsalternativ är mer rimliga på denna nivå. Det krävs lite mer kunskap om djur i allmänhet, men man behöver inte kunna nyckelbudskapsområdena jättebra. Blå frågor passar uppskattningsvis barn i åldern 10 – 12 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Varför ska du inte ge ett djur på en gård din egen medhavda macka? (Flera alternativ kan vara rätt.)

1. Djuren kan bli feta av fel sorts mat.
- X. Djuren kan bli sjuka av smittor som kan finnas i vår mat.
2. Djuren kan tycka illa om smaken och bli illamående eller kräkas.

NIVÅ: MEDEL

FRÅGANS ID

048.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Djurskydd.

KUNSKAPSNIVÅ BLÅ

Blå frågor kan vara lite kluriga eftersom alla svarsalternativ är mer rimliga på denna nivå. Det krävs lite mer kunskap om djur i allmänhet, men man behöver inte kunna nyckelbudskapsområdena jättebra. Blå frågor passar uppskattningsvis barn i åldern 10 – 12 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Kan man ge djur vad som helst att äta?

1. Ja, de flesta djur kan själva avgöra vad som är bra för dem på samma sätt som vi människor. De kommer inte äta av något de inte tål.
- X. Ja, även om det inte ingår i djurens vanliga foderintag är en varierad kost bra för djuren.
2. Nej, många djur äter allt de kommer över och kan inte avgöra om de tål maten eller inte.

NIVÅ: MEDEL

FRÅGANS ID

049.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Djurskydd.

KUNSKAPSNIVÅ BLÅ

Blå frågor kan vara lite kluriga eftersom alla svarsalternativ är mer rimliga på denna nivå. Det krävs lite mer kunskap om djur i allmänhet, men man behöver inte kunna nyckelbudskapsområdena jättebra. Blå frågor passar uppskattningsvis barn i åldern 10 – 12 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Det är viktigt att tvätta händerna före och efter vi klappar djur. Varför då?

1. Vi kan överföra smitta till djuren och de kan smitta oss.
- X. Får djuren människolukt på sig kommer de inte att bli accepterade av sina flockmedlemmar efteråt.
2. Djuren kan vara allergiska mot parfymer och annan lukt vi för med oss till dem.

NIVÅ: LÄTT

FRÅGANS ID

050.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Djurskydd.

KUNSKAPSNIVÅ GRÖN

För att besvara gröna frågor behövs inte stora kunskaper om varken djur eller hygien. Många gröna frågor har endast ett svarsalternativ som hör till frågans ämne. Gröna frågor rekommenderas för barn och unga 7 – 9 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

**Bakterier och mögelsvampar
livnär sig gärna på våra livsmedel.
I vilken miljö trivs bakterier och
mögelsvampar bäst?**

1. I värme och hög luftfuktighet.

X. I kyla och fukt.

2. I hög värme och låg luftfuktighet.

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID
051.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Livsmedelshygien.

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Rötmånaden kallas den period på året då livsmedel klarar sig sämre. När infaller rötmånaden?

1. Från den första söndagen i mars till den första söndagen i april.
- X. Vanligtvis i slutet av juli/början av augusti, men den styrs inte av datum utan av väder och temperatur.
2. Under höst- och vinterhalvåret, eftersom det är större risk att livsmedel exponeras för kyla och frost då.

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID
052.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Livsmedelshygien.

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Du hittar ett mjölkpaket i kylan som har passerat sitt bäst före-datum. Vad gör du med mjölken?

- 1. Jag tittar, luktar och smakar på mjölken.
Är det inget konstigt kan jag dricka den.
- X. Jag slänger mjölken direkt eftersom den är gammal.
- 2. Jag ger mjölken till ett djur eftersom det inte är farligt för djur att dricka gammal mjölk.

NIVÅ: MEDEL

FRÅGANS ID

053.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Livsmedelshygien.

KUNSKAPSNIVÅ BLÅ

Blå frågor kan vara lite kluriga eftersom alla svarsalternativ är mer rimliga på denna nivå. Det krävs lite mer kunskap om djur i allmänhet, men man behöver inte kunna nyckelbudskapsområdena jättebra. Blå frågor passar uppskattningsvis barn i åldern 10 – 12 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Man kan förhindra att dåliga bakterier växer i maten, det är speciellt viktigt under röt månaden. Vilket av dessa påståenden stämmer INTE?

1. Man ska ha ordentligt kallt i kylskåpet.
- X. Man ska tvätta händerna före och efter man lagar mat.
2. Man ska hela tiden hålla sina livsmedel så varma som möjligt eftersom bakterier dör i hög värme.

NIVÅ: MEDEL

FRÅGANS ID

054.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Livsmedelshygien.

KUNSKAPSNIVÅ BLÅ

Blå frågor kan vara lite kluriga eftersom alla svarsalternativ är mer rimliga på denna nivå. Det krävs lite mer kunskap om djur i allmänhet, men man behöver inte kunna nyckelbudskapsområdena jättebra. Blå frågor passar uppskattningsvis barn i åldern 10 – 12 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Om man har en brunn som vattenkälla kan ibland vattnets kvalitet försämras av yttre faktorer. Hur?

1. Pollen lägger sig ofta på ytan. När pollen är i kontakt med vatten utsöndras ett sekret som kan vara giftigt.
- X. Det är ofta plast på insidan av brunnen. Den kan lösas i vattnet när det är varmt ute, vilket försämrar vattnet.
2. Det tränger in ytvatten från markytan eller vatten från sidorna av brunnshålet. Ibland kan detta vara vatten som är förorenat av närliggande avlopp eller gödsel.

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID
055.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Livsmedelshygien.

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Varför är det viktigt att skölja av grönsaker och bär innan man äter dem?

1. På ytan kan det finnas mikroorganismer som kan göra oss sjuka.
- X. De smakar bättre.
2. De ser oftast fräschare ut när man sköljt av dem.

NIVÅ: LÄTT

FRÅGANS ID
056.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Livsmedelshygien.

KUNSKAPSNIVÅ GRÖN

För att besvara gröna frågor behövs inte stora kunskaper om varken djur eller hygien. Många gröna frågor har endast ett svarsalternativ som hör till frågans ämne. Gröna frågor rekommenderas för barn och unga 7 – 9 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Foto: kropekk_pl/pixabay.com

Vissa bär och grönsaker kan vara svåra att skölja av. Hur kan man göra för att få bort virus på frysta hallon?

1. Skölja är det enda alternativet, annars mosas hallonen och förlorar sin goda smak. Egentligen bör man istället köpa färska hallon eftersom bakterierna alltid redan är avsköljda av grossisten.
- X. Koka bären eftersom många virus dör under upphettning.
2. Droppa lite citron på hallonen. Det gör att de inte härsknar.

NIVÅ: MEDEL

FRÅGANS ID

057.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Livsmedelshygien.

KUNSKAPSNIVÅ BLÅ

Blå frågor kan vara lite kluriga eftersom alla svarsalternativ är mer rimliga på denna nivå. Det krävs lite mer kunskap om djur i allmänhet, men man behöver inte kunna nyckelbudskapsområdena jättebra. Blå frågor passar uppskattningsvis barn i åldern 10 – 12 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Detta är en värmebehandling som dödar bakterier och mikroorganismer. Mjök behandlas på detta sätt för att den ska vara ofarlig att dricka. Vad kallas värmebehandlingen?

1. Posering

X. Pastor

2. Pastörisering

NIVÅ: LÄTT

FRÅGANS ID
058.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Livsmedelshygien.

KUNSKAPSNIVÅ GRÖN

För att besvara gröna frågor behövs inte stora kunskaper om varken djur eller hygien. Många gröna frågor har endast ett svarsalternativ som hör till frågans ämne. Gröna frågor rekommenderas för barn och unga 7 – 9 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Varför ska man inte dricka opastöriserad mjölk?

1. Den kan smaka äckligt.
- X. Mjölken har inte renats av en pastor, vilket kan ge otur i livet.
2. Mjölken kan vara förorenad med bakterier.

NIVÅ: MEDEL

FRÅGANS ID

059.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Livsmedelshygien.

KUNSKAPSNIVÅ BLÅ

Blå frågor kan vara lite kluriga eftersom alla svarsalternativ är mer rimliga på denna nivå. Det krävs lite mer kunskap om djur i allmänhet, men man behöver inte kunna nyckelbudskapsområdena jättebra. Blå frågor passar uppskattningsvis barn i åldern 10 – 12 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

På råa grönsaker kan det finnas mikroorganismer som kan göra oss sjuka. Dessa mikroorganismer kan komma från ...?

1. Temperaturskillnader och belysningen i butiken.
- X. Gifter från skydd mot konstgjord belysning och temperaturskillnader.
2. Jorden de växer i, gödsel, bevattning och bakterier från kunder i butiken.

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID
060.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Livsmedelshygien.

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Du är på skogsutflykt och under fikapausen äter du en korvmacka. Vad gör du med hälften av mackan som du inte orkar äta upp?

- 1. Läger ut den till de vilda djuren.
- X. Tar med den tillbaka och slänger den i soporna för matavfall.
- 2. Läger den bland löv så att den förmultnar.

NIVÅ: MEDEL

FRÅGANS ID

061.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Miljö.

KUNSKAPSNIVÅ BLÅ

Blå frågor kan vara lite kluriga eftersom alla svarsalternativ är mer rimliga på denna nivå. Det krävs lite mer kunskap om djur i allmänhet, men man behöver inte kunna nyckelbudskapsområdena jättebra. Blå frågor passar uppskattningsvis barn i åldern 10 – 12 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Sjukdomar kan spridas via mat om man inte är försiktig. Vilket av alternativen sprids INTE via mat?

1. Campylobacter

X. Cancer

2. Cryptosporidium

NIVÅ: LÄTT

FRÅGANS ID

062.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Livsmedelshygien.

KUNSKAPSNIVÅ GRÖN

För att besvara gröna frågor behövs inte stora kunskaper om varken djur eller hygien. Många gröna frågor har endast ett svarsalternativ som hör till frågans ämne. Gröna frågor rekommenderas för barn och unga 7 – 9 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Smittämnen kan spridas genom mat om man inte är försiktig. Vilket alternativ sprids via mat?

1. Stork

X. Stroke

2. Salmonella

NIVÅ: LÄTT

FRÅGANS ID

063.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Livsmedelshygien.

KUNSKAPSNIVÅ GRÖN

För att besvara gröna frågor behövs inte stora kunskaper om varken djur eller hygien. Många gröna frågor har endast ett svarsalternativ som hör till frågans ämne. Gröna frågor rekommenderas för barn och unga 7 – 9 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

För att undvika att sjukdomar sprids genom mat är det viktigt att hetta upp maten ordentligt, eftersom bakterier dör då. En bra regel är att hetta upp maten till minst...

1. 65 °C

X. 137 °C

2. 250 °C

NIVÅ: MEDEL

FRÅGANS ID

064.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Livsmedelshygien.

KUNSKAPSNIVÅ BLÅ

Blå frågor kan vara lite kluriga eftersom alla svarsalternativ är mer rimliga på denna nivå. Det krävs lite mer kunskap om djur i allmänhet, men man behöver inte kunna nyckelbudskapsområdena jättebra. Blå frågor passar uppskattningsvis barn i åldern 10 – 12 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Mindre mängder mat kan du ställa in i kylskåpet direkt efter tillagning. Större mängder bör du låta svalna först. Varför?

1. Annars kan temperaturen i hela kylskåpet höjas, och då påverkas andra livsmedel genom att deras hållbarhet kan försämrars.
- X. Har du maten i plastförpackningar kan plasten spricka p.g.a. de hastiga temperaturskillnaderna.
2. Det bildas ånga från den varma maten. Ångan kan reagera med förpackningsmaterialet och bilda giftiga ämnen om den kyles ned snabbt.

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID
065.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Livsmedelshygien.

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Mikrober finns bland annat i livsmedel och är ett annat ord för...

- 1. Mikrometermått
- X. Mikroorganismer
- 2. Mikrometeoriter

NIVÅ: MEDEL

FRÅGANS ID

066.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Livsmedelshygien.

KUNSKAPSNIVÅ BLÅ

Blå frågor kan vara lite kluriga eftersom alla svarsalternativ är mer rimliga på denna nivå. Det krävs lite mer kunskap om djur i allmänhet, men man behöver inte kunna nyckelbudskapsområdena jättebra. Blå frågor passar uppskattningsvis barn i åldern 10 – 12 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Varför är det bra att frysa livsmedel?

1. Mikroorganismer kan inte växa till i frysen och livsmedlet behåller sin smak och fräschör.
- X. Konsistensen blir mer behaglig och lättare att hantera.
2. Isen som bildas kommer smälta och göra maten fuktigare när man värmer upp den igen.

NIVÅ: MEDEL

FRÅGANS ID

067.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Livsmedelshygien.

KUNSKAPSNIVÅ BLÅ

Blå frågor kan vara lite kluriga eftersom alla svarsalternativ är mer rimliga på denna nivå. Det krävs lite mer kunskap om djur i allmänhet, men man behöver inte kunna nyckelbudskapsområdena jättebra. Blå frågor passar uppskattningsvis barn i åldern 10 – 12 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

De flesta bakterier är våra vänner. Vi har "snälla" mikroorganismer både i tarmen, på huden, i näsan och i munnen. Dessa hjälper till att hålla sjukdomsframkallande bakterier borta. I vilket av dessa livsmedel kan vi hitta "snälla" bakterier?

1. Filmjolk

X. Rått kött

2. Frysta hallon

NIVÅ: MEDEL

FRÅGANS ID

068.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Livsmedelshygien.

KUNSKAPSNIVÅ BLÅ

Blå frågor kan vara lite kluriga eftersom alla svarsalternativ är mer rimliga på denna nivå. Det krävs lite mer kunskap om djur i allmänhet, men man behöver inte kunna nyckelbudskapsområdena jättebra. Blå frågor passar uppskattningsvis barn i åldern 10 – 12 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Alla bakterier är inte dåliga. I vår mat, exempelvis i fil och yoghurt, finns det också "snälla" bakterier. Mat eller kosttillskott med "snälla" bakterier kallas för...?

1. Problem

X. Produktion

2. Probiotika

NIVÅ: MEDEL

FRÅGANS ID

069.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Livsmedelshygien.

KUNSKAPSNIVÅ BLÅ

Blå frågor kan vara lite kluriga eftersom alla svarsalternativ är mer rimliga på denna nivå. Det krävs lite mer kunskap om djur i allmänhet, men man behöver inte kunna nyckelbudskapsområdena jättebra. Blå frågor passar uppskattningsvis barn i åldern 10 – 12 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

När man konserverar mat använder man metoder för att maten ska hålla sig längre innan den blir gammal (jäser, möglar eller ruttnar). Vilket av dessa alternativ är INTE ett exempel på konservering?

1. Torka

X. Salta

2. Diska

NIVÅ: MEDEL

FRÅGANS ID
070.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Livsmedelshygien.

KUNSKAPSNIVÅ BLÅ

Blå frågor kan vara lite kluriga eftersom alla svarsalternativ är mer rimliga på denna nivå. Det krävs lite mer kunskap om djur i allmänhet, men man behöver inte kunna nyckelbudskapsområdena jättebra. Blå frågor passar uppskattningsvis barn i åldern 10 – 12 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Konservering är en metod vi har använt i tusentals år. Ordet konserv kommer från latin och betyder bevara. Varför konserverar vi mat?

1. För att maten ska hålla sig längre innan den blir gammal (jäser, möglar eller ruttnar).
- X. För att bevara maten så att ingen stjälar den.
2. För att bevara dåliga mikroorganismer så att man senare kan tillverka medicin (t.ex. penicillin, som innehåller mögel).

NIVÅ: LÄTT

FRÅGANS ID
071.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Livsmedelshygien.

KUNSKAPSNIVÅ GRÖN

För att besvara gröna frågor behövs inte stora kunskaper om varken djur eller hygien. Många gröna frågor har endast ett svarsalternativ som hör till frågans ämne. Gröna frågor rekommenderas för barn och unga 7 – 9 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Du ska diska för hand och tappar upp varmt vatten i din diskho. Ungefär hur mycket diskmedel bör du använda?

1. 1 dl.

☒ X. Så att vattnet får en svag ton av diskmedlets färg.

2. Så lite som möjligt, men det ska fortfarande löddra.

NIVÅ: MEDEL

FRÅGANS ID
072.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Livsmedelshygien.

KUNSKAPSNIVÅ BLÅ

Blå frågor kan vara lite kluriga eftersom alla svarsalternativ är mer rimliga på denna nivå. Det krävs lite mer kunskap om djur i allmänhet, men man behöver inte kunna nyckelbudskapsområdena jättebra. Blå frågor passar uppskattningsvis barn i åldern 10 – 12 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Om du blir stucken av ett bi kan gadden ibland stanna kvar i huden, varför då?

1. Giftet från gadden är klibbigt och fastnar i huden.
- X. Kroppen bildar ett sekret runt gadden för att hindra giftet från att sprida sig och det gör det svårt att komma åt den.
2. På gadden sitter hullingar som gör det lätt för gadden att åka in i huden, men svårare att dra ut den.

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID
073.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Miljö.

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

En geting sticker dig bara om den känner sig hotad. Vilka är de vanligaste symptomen vid ett getingstick?

1. Varfyllda blåsor och sårskorpor runt munnen, kliande röda utslag på armar och ben.
- X. Rodnad, svullnad, klåda och en stickande smärta.
2. En röd cirkel kring det stuckna området, händer och fotleder svullnar.

NIVÅ: LÄTT

FRÅGANS ID

074.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Miljö.

KUNSKAPSNIVÅ GRÖN

För att besvara gröna frågor behövs inte stora kunskaper om varken djur eller hygien. Många gröna frågor har endast ett svarsalternativ som hör till frågans ämne. Gröna frågor rekommenderas för barn och unga 7 – 9 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Många är rädda för getingar, men de sticks inte hur som helst, utan av en anledning. Varför sticks getingar?

1. Under parningssäsongen är det vanligt att getingar sticks för att markera sitt revir och imponera på honan.
- X. Getingar sticks bara om de känner sig hotade och vill försvara sig själva eller om man försöker skada dem.
2. Har man parfym på sig kan getingar ofta missta det för honung och attackera för att de tror att man är en inkräktare.

NIVÅ: MEDEL

FRÅGANS ID

075.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Miljö.

KUNSKAPSNIVÅ BLÅ

Blå frågor kan vara lite kluriga eftersom alla svarsalternativ är mer rimliga på denna nivå. Det krävs lite mer kunskap om djur i allmänhet, men man behöver inte kunna nyckelbudskapsområdena jättebra. Blå frågor passar uppskattningsvis barn i åldern 10 – 12 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Du fick en fästing i armvecket och fick loss det mesta av den, men en del av fästingen sitter kvar. Vad gör du?

1. Åker till sjukhuset eftersom de delar som är kvar av fästingen nu har större möjlighet att ge mig sjukdomar.
- X. Om resterna av fästingen är små kan jag avlägsna dem själv med något vasst.
2. Låter de delar som är kvar fortsätta sitta kvar eftersom det inte är farligt eller ökar infektionsrisken, kroppen kommer att stöta bort dem efter ett tag.

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID
076.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Miljö.

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Fästingar är små, oftast 2–4 mm långa, och kan ibland vara ganska svåra att upptäcka i naturen. Var är det vanligast att fästingar finns?

1. I grottor och vid klippor.

X. I skog och högt gräs.

2. Nära vatten och avlopp.

NIVÅ: LÄTT

FRÅGANS ID
077.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Miljö.

KUNSKAPSNIVÅ GRÖN

För att besvara gröna frågor behövs inte stora kunskaper om varken djur eller hygien. Många gröna frågor har endast ett svarsalternativ som hör till frågans ämne. Gröna frågor rekommenderas för barn och unga 7 – 9 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Fästingar är små. Man upptäcker dem därför oftast först när de sitter på huden. I Sverige finns de i miljöer med skog och högt gräs. Där sitter de och väntar på att ett djur ska gå förbi som de kan klättra upp på. Vilken grupp av djur tillhör fästingen?

1. Insekter

X. Kräldjur

2. Spindeldjur

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID
078.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Miljö.

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Vilka är de vanligaste fästingburna sjukdomarna i Sverige?

1. IBS och tyfus.

X. TBE och borrelia.

2. MDS och cancer.

NIVÅ: MEDEL

FRÅGANS ID

079.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Miljö.

KUNSKAPSNIVÅ BLÅ

Blå frågor kan vara lite kluriga eftersom alla svarsalternativ är mer rimliga på denna nivå. Det krävs lite mer kunskap om djur i allmänhet, men man behöver inte kunna nyckelbudskapsområdena jättebra. Blå frågor passar uppskattningsvis barn i åldern 10 – 12 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Att mata småfåglar är trevligt för både dig och fåglarna, men du bör inte göra det på samma ställe som du själv ska äta. Vad är den huvudsakliga anledningen till det?

1. Fåglarna kan sprida bakterier till oss via sin avföring, som vi kan få i oss när vi äter.

X. Vi kan ge fåglar mat som de inte tål.

2. Fåglarna kommer inte att våga komma nära dig och kommer därför inte få någon mat.

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID
080.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Miljö.

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Vissa växter och djur är färgglada för att visa att de är farliga, giftiga eller rentav oätliga. Vilken svamp är det på bilden?

1. Stensopp

X. Flugsvamp

2. Kantarell

NIVÅ: LÄTT

FRÅGANS ID

081.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Miljö.

KUNSKAPSNIVÅ GRÖN

För att besvara gröna frågor behövs inte stora kunskaper om varken djur eller hygien. Många gröna frågor har endast ett svarsalternativ som hör till frågans ämne. Gröna frågor rekommenderas för barn och unga 7 – 9 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Blomfluga

Geting

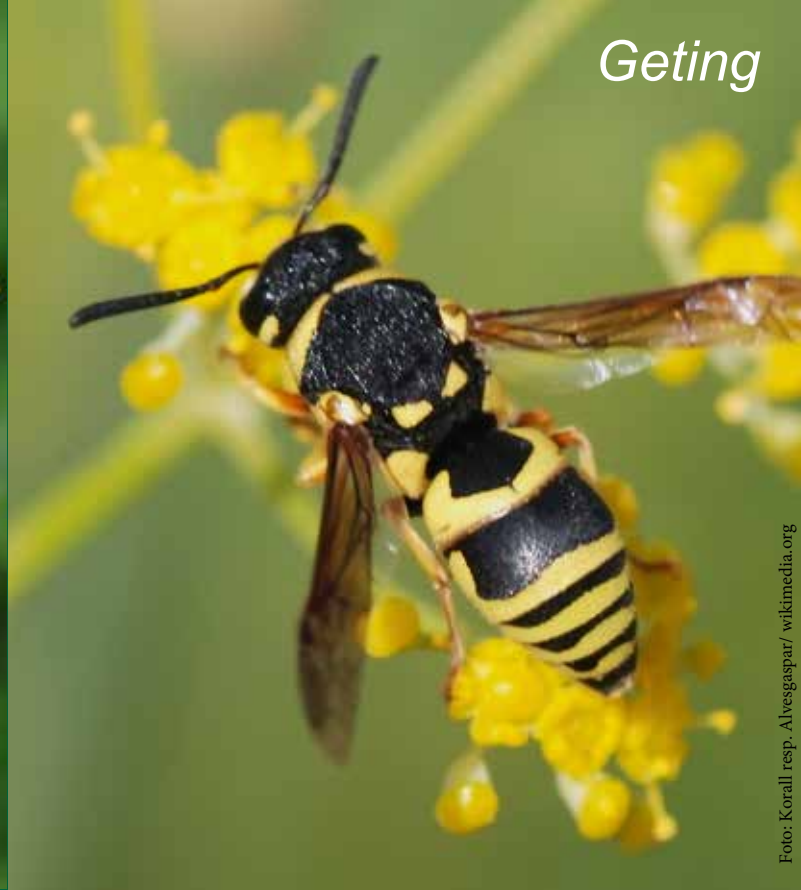

Foto: Korall resp. Alvesgaspar / wikipedia.org

Det finns flera insekter som till utseendet liknar “farliga” arter, som att t.ex. blomflugan är lik getingen. Varför då?

1. Det är av ren slump, det finns inte tillräckligt många färger, mönster och kroppsformer för att alla miljontals arter ska kunna se olika ut.
- X. Blomflugor vill helst para sig med getingar och försöker därför locka till sig dem genom att se ut som dem.
2. Eftersom andra arter har lärt sig att getingen är farlig undviker de även blomflugan. Den får därför färre fiender.

NIVÅ: MEDEL

FRÅGANS ID

082.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Miljö.

KUNSKAPSNIVÅ BLÅ

Blå frågor kan vara lite kluriga eftersom alla svarsalternativ är mer rimliga på denna nivå. Det krävs lite mer kunskap om djur i allmänhet, men man behöver inte kunna nyckelbudskapsområdena jättebra. Blå frågor passar uppskattningsvis barn i åldern 10 – 12 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Det är bättre att mata fåglar vid ett fågelbord än precis där du själv äter, annars finns det risk för att bli smittad av t.ex. salmonella. Vilket av dessa alternativ ska du tänka på när du bygger ett fågelbord?

- 1. Att fågelbordet är utformat så att fåglarna inte kan sitta i maten.
- X. Att fågelbordet har Wi-Fi så att fåglarna kan surfa.
- 2. Att du sätter upp skyltar där det står fågelbord, så fåglarna vet att det är till dem.

NIVÅ: LÄTT

FRÅGANS ID

083.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Miljö.

KUNSKAPSNIVÅ GRÖN

För att besvara gröna frågor behövs inte stora kunskaper om varken djur eller hygien. Många gröna frågor har endast ett svarsalternativ som hör till frågans ämne. Gröna frågor rekommenderas för barn och unga 7 – 9 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Foto: Parik Nylin/ Wikimedia.org

Under sensommaren hörs det ofta att man ska undvika algblomning. Algblomning är när alger bildar en tjock massa som lägger sig på...?

1. Vägar

X. Vattenytor

2. Tak

NIVÅ: LÄTT

FRÅGANS ID

084.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Miljö.

KUNSKAPSNIVÅ GRÖN

För att besvara gröna frågor behövs inte stora kunskaper om varken djur eller hygien. Många gröna frågor har endast ett svarsalternativ som hör till frågans ämne. Gröna frågor rekommenderas för barn och unga 7 – 9 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Det sägs ofta att man ska undvika att bada när det är algblomning, det vill säga fullt med alger i vattnet. Varför då?

1. Algblomning kan vara giftig och orsaka klåda, feber och illamående.
- X. Huden kan färgas grön av alger och det går inte bort på flera veckor.
2. Algblomning lockar till sig hajar och andra farliga fiskar som kan attackera oss människor.

NIVÅ: MEDEL

FRÅGANS ID

085.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Miljö.

KUNSKAPSNIVÅ BLÅ

Blå frågor kan vara lite kluriga eftersom alla svarsalternativ är mer rimliga på denna nivå. Det krävs lite mer kunskap om djur i allmänhet, men man behöver inte kunna nyckelbudskapsområdena jättebra. Blå frågor passar uppskattningsvis barn i åldern 10 – 12 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

**Vilket av dessa ord beskriver hur
alla organismer på en plats är
beroende av varandra?**

1. Ekorre

X. Ekosystem

2. Ek

NIVÅ: LÄTT

FRÅGANS ID

086.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Miljö.

KUNSKAPSNIVÅ GRÖN

För att besvara gröna frågor behövs inte stora kunskaper om varken djur eller hygien. Många gröna frågor har endast ett svarsalternativ som hör till frågans ämne. Gröna frågor rekommenderas för barn och unga 7 – 9 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

**En fridlyst art får man inte döda,
skada eller på andra sätt störa.
Vilket alternativ kan man fridlysa?**

- 1. En maträtt som bara innehåller ekologiska varor.
- X. En art som är hotad på något sätt.
- 2. Ett TV-/datorspel som är för våldsamt.

NIVÅ: LÄTT

FRÅGANS ID
087.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Miljö.

KUNSKAPSNIVÅ GRÖN

För att besvara gröna frågor behövs inte stora kunskaper om varken djur eller hygien. Många gröna frågor har endast ett svarsalternativ som hör till frågans ämne. Gröna frågor rekommenderas för barn och unga 7 – 9 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

I Sverige finns det flera djur och växter som är fridlysta för att det funnits väldigt få individer kvar av dem. Vilket av dessa alternativ FÅR man göra med ett fridlyst djur?

1. Fotografera det om man inte kommer för nära.

X. Döda det.

2. Fånga det och ha som husdjur så länge det får leva ett naturligt liv.

NIVÅ: LÄTT

FRÅGANS ID

088.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Miljö.

KUNSKAPSNIVÅ GRÖN

För att besvara gröna frågor behövs inte stora kunskaper om varken djur eller hygien. Många gröna frågor har endast ett svarsalternativ som hör till frågans ämne. Gröna frågor rekommenderas för barn och unga 7 – 9 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Ett fridlyst djur får man inte döda, skada eller på andra sätt störa. Vilka av dessa djur är fridlysta i Sverige?

1. Huggorm

X. Brunbjörn

2. Rådjur

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID
089.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Miljö.

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Fridlysta växter och djur får man inte skada. Vilken av dessa grupper är INTE fridlyst i Sverige?

1. Orkidéer

X. Fladdermöss

2. Blåklintar

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID
090.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Miljö.

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Huggormsbett är giftiga för oss människor, men alla ormar är inte huggormar. Det finns två andra ormarter i Sverige som är ofarliga för oss människor. Vad heter de?

1. Snok och hasselsnok.

X. Stol och rönnbärsstol.

2. Krok och lönnkrok.

NIVÅ: LÄTT

FRÅGANS ID

091.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Miljö.

KUNSKAPSNIVÅ GRÖN

För att besvara gröna frågor behövs inte stora kunskaper om varken djur eller hygien. Många gröna frågor har endast ett svarsalternativ som hör till frågans ämne. Gröna frågor rekommenderas för barn och unga 7 – 9 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

**I Sverige finns det tre ormarter.
Vilken av dessa arter är det på
bilden?**

1. Snok

X. Hasselsnok

2. Huggorm

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID
092.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Miljö.

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Vilka är de två största skillnaderna mellan huggorm (giftig) och snok (ofarlig för människor)?

1. Snoken är mycket större och har gulvita fläckar en bit bakom ögonen.
- X. Snoken har gulvita fläckar en bit bakom ögonen och runda pupiller.
2. Huggormen är mycket större och har runda pupiller.

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID
093.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Miljö.

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Vilken är den största skillnaden mellan geting (kan stickas om vi provocerar den) och blomfluga (ofarlig för människor)?

1. Getingen kan hovra, d.v.s. “stå stilla” i luften.
- X. Getingen försvinner alltid när man viftar bort den.
2. Getingen har fyra vingar medan blomflugan endast har två.

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID
094.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Miljö.

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Man bör tänka sig för innan man matar vilda djur. Vilket av dessa påståenden stämmer?

1. Vilda djur som är friska klarar att hitta mat själva. Om man matar dem kommer de bli vana vid det och sluta leta mat själva.
- X. Det är bra att mata vilda djur med rester av vår egen mat även om de inte äter det i vanliga fall, för då får de en varierad kost.
2. Det är viktigt att man bara matar en sorts djur. Försöker man locka till sig flera arter kan de börja bråka.

NIVÅ: MEDEL

FRÅGANS ID

095.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Miljö.

KUNSKAPSNIVÅ BLÅ

Blå frågor kan vara lite kluriga eftersom alla svarsalternativ är mer rimliga på denna nivå. Det krävs lite mer kunskap om djur i allmänhet, men man behöver inte kunna nyckelbudskapsområdena jättebra. Blå frågor passar uppskattningsvis barn i åldern 10 – 12 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Vi gör inte alltid vilda djur en tjänst när vi matar dem. Kryssa för det/de alternativ som stämmer!

1. Djuren kan bli vana vid att bli matade och därför sluta leta mat själva.
- X. Vi kan få sjukdomar från vilda djur, om vi inte är noga med hygien.
2. De vilda djuren kan få mat av oss som de inte bör äta och må dåligt av den.

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID
096.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Miljö.

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Det är inte bra att lämna skräp i naturen av flera olika anledningar. Vilket av följande stämmer INTE?

1. Skräpet försvinner inte direkt. Det kan ta lång tid innan naturen bryter ned det.
- X. Djur kan skada sig på skräpet eller råka äta det av misstag.
2. Man behöver betala böter om man slänger skräp i naturen.

NIVÅ: LÄTT

FRÅGANS ID
097.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Miljö.

KUNSKAPSNIVÅ GRÖN

För att besvara gröna frågor behövs inte stora kunskaper om varken djur eller hygien. Många gröna frågor har endast ett svarsalternativ som hör till frågans ämne. Gröna frågor rekommenderas för barn och unga 7 – 9 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Läggs någonting i naturen kommer det förr eller senare brytas ner. Hur lång tid tar det ungefär för en äppelskrutt att brytas ned helt på naturlig väg?

1. Två månader

X. En vecka

2. Sex månader

NIVÅ: MEDEL

FRÅGANS ID

098.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Miljö.

KUNSKAPSNIVÅ BLÅ

Blå frågor kan vara lite kluriga eftersom alla svarsalternativ är mer rimliga på denna nivå. Det krävs lite mer kunskap om djur i allmänhet, men man behöver inte kunna nyckelbudskapsområdena jättebra. Blå frågor passar uppskattningsvis barn i åldern 10 – 12 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Läggs någonting i naturen kommer det förr eller senare brytas ner. Vilken av dessa saker tar LÄNGST tid för naturen att bryta ner om de läggs på samma plats?

1. Äppelskrutt

X. Fiskelina

2. Mjölkkartong

NIVÅ: MEDEL

FRÅGANS ID

099.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Miljö.

KUNSKAPSNIVÅ BLÅ

Blå frågor kan vara lite kluriga eftersom alla svarsalternativ är mer rimliga på denna nivå. Det krävs lite mer kunskap om djur i allmänhet, men man behöver inte kunna nyckelbudskapsområdena jättebra. Blå frågor passar uppskattningsvis barn i åldern 10 – 12 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Saker som inte hör hemma i naturen slängs allt för ofta i skog och mark. Varför är det dåligt att lämna krossat glas i naturen?

1. Det kan ligga i vägen för att växter ska kunna växa och fåglar kan bli rädda för ljusreflektioner i glaset.
- X. Djur och människor kan skära sig på glaset och det kan orsaka bränder om solen skiner igenom det.
2. Glaset kan sprida gifter i jorden.

NIVÅ: MEDEL

FRÅGANS ID

100.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Miljö.

KUNSKAPSNIVÅ BLÅ

Blå frågor kan vara lite kluriga eftersom alla svarsalternativ är mer rimliga på denna nivå. Det krävs lite mer kunskap om djur i allmänhet, men man behöver inte kunna nyckelbudskapsområdena jättebra. Blå frågor passar uppskattningsvis barn i åldern 10 – 12 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Du bör alltid tvätta händerna innan du äter för att få bort bakterier och annat. Är du ute i skog och mark kan det bli svårt. Vilket är bästa sättet att rengöra händerna då?

- 1. Skölja av händerna i en vattenpöl.
- X. Torka av händerna med löv eller mossor.
- 2. Använda handsprit eller våtservetter.

NIVÅ: LÄTT

FRÅGANS ID

101.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Miljö.

KUNSKAPSNIVÅ GRÖN

För att besvara gröna frågor behövs inte stora kunskaper om varken djur eller hygien. Många gröna frågor har endast ett svarsalternativ som hör till frågans ämne. Gröna frågor rekommenderas för barn och unga 7 – 9 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Om man inte har med sig vatten i vattenflaska utan vill dricka vatten ute i naturen – ska man koka det innan man dricker det?

1. Ja, kokning dödar de flesta smittämnen och gör vattnet drickbart.
- X. Nej, det gör att smittämnen blir fler och vattnet blir därför ännu sämre att dricka.
2. Det spelar ingen roll. Man kan ändå inte få bort smittämnen i vattnet utan speciella vattenrenare.

NIVÅ: MEDEL

FRÅGANS ID

102.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Miljö.

KUNSKAPSNIVÅ BLÅ

Blå frågor kan vara lite kluriga eftersom alla svarsalternativ är mer rimliga på denna nivå. Det krävs lite mer kunskap om djur i allmänhet, men man behöver inte kunna nyckelbudskapsområdena jättebra. Blå frågor passar uppskattningsvis barn i åldern 10 – 12 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Det är viktigt att tänka på hygien vid måltider i skog och mark, som skydd mot eventuella smittor. Vilket av dessa påståenden stämmer INTE?

1. Se till att utrustningen du använder för att laga mat är ren.
- X. Du behöver aldrig koka eller rena vatten du tar från sjöar och bäckar, det är rent och går bra att dricka.
2. Det är bra att ha med någon form av desinfektionsmedel för att rengöra händerna innan du äter.

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID

103.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Miljö.

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Det är viktigt att ha bra kläder när man är utomhus! Om du håller dig varm och torr blir dagen mycket roligare. Vilka skor passar bäst att ha på vintern när det är snö och kallt?

1. Gympaskor

X. Fodrade vattentäta stövlar

2. Gummistövlar

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID

104.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Miljö.

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

I friluftsliv är rätt kläder en viktig del. Håller du dig varm och torr blir dagen mycket roligare! Vilken funktion har klädlagret närmast kroppen?

- 1. Det ska isolera värme.
- X. Det ska transportera bort fukt från kroppen.
- 2. Det ska skydda mot blåst och regn.

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID
105.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Miljö.

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

För att hålla humöret en hel dag ute är kläder som håller dig varm och torr viktiga. Är bomullsplagg bra att ha en dag ute i naturen?

- 1. Ja, bomull är isolerande och värmer dig.
- X. Ja, bomull skyddar mot vind och vatten.
- 2. Nej, bomull binder fukt som sedan kyler dig.

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID

106.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Miljö.

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Du går in på en toalett och ser de här. Vad är vätskan i behållarna och vad används den till?

1. I behållarna är det sprit för rengöring av blanka ytor (handfat, toalett m.m.).
- X. I behållarna är det kylande Aloe Vera gel som man kan använda om man har bränt sig i solen.
2. I behållarna är det handsprit som används för att ta död på bakterier du kan ha på händerna.

NIVÅ: LÄTT

FRÅGANS ID

107.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Resor till andra länder.

KUNSKAPSNIVÅ GRÖN

För att besvara gröna frågor behövs inte stora kunskaper om varken djur eller hygien. Många gröna frågor har endast ett svarsalternativ som hör till frågans ämne. Gröna frågor rekommenderas för barn och unga 7 – 9 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Varför kan det vara extra bra att sprita händerna om du är utomlands?

1. I många länder anses det “fint” att ha handsprit, det visar att man respekterar landets kultur.
- X. Det kan finnas bakterier vi inte är vana vid och som kan göra oss sjuka. Handspriten dödar dem.
2. Reser du till ett varmt land är det lätt att händerna torkar ut. Handsprit återfuktar händerna och skyddar samtidigt mot virus.

NIVÅ: MEDEL

FRÅGANS ID

108.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Resor till andra länder.

KUNSKAPSNIVÅ BLÅ

Blå frågor kan vara lite kluriga eftersom alla svarsalternativ är mer rimliga på denna nivå. Det krävs lite mer kunskap om djur i allmänhet, men man behöver inte kunna nyckelbudskapsområdena jättebra. Blå frågor passar uppskattningsvis barn i åldern 10 – 12 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Du köper ett äpple på en marknad utomlands och precis när du ska sätta tänderna i det säger ditt syskon att du bör skala äpplet innan du äter det. Varför det?

1. Utländska äpplen har ofta ganska hårda skal som vi inte är vana vid, det kan skada tänderna.
- X. Hen ville förmodligen smaka av äpplet men tycker inte om när det är skal på.
2. Äpplet kan ha bakterier på sig trots att det är sköljt, eftersom vatten i vissa andra länder inte är lika rent som i Sverige.

NIVÅ: MEDEL

FRÅGANS ID

109.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Resor till andra länder.

KUNSKAPSNIVÅ BLÅ

Blå frågor kan vara lite kluriga eftersom alla svarsalternativ är mer rimliga på denna nivå. Det krävs lite mer kunskap om djur i allmänhet, men man behöver inte kunna nyckelbudskapsområdena jättebra. Blå frågor passar uppskattningsvis barn i åldern 10 – 12 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

En del sjukdomar smittar via myggor i andra länder. I Afrika finns i många länder en ganska vanlig myggburen sjukdom. Vad heter den?

1. Malteser

☒ X. Malaria

2. Malaysia

NIVÅ: LÄTT

FRÅGANS ID

110.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Resor till andra länder.

KUNSKAPSNIVÅ GRÖN

För att besvara gröna frågor behövs inte stora kunskaper om varken djur eller hygien. Många gröna frågor har endast ett svarsalternativ som hör till frågans ämne. Gröna frågor rekommenderas för barn och unga 7 – 9 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

I andra länder kan djur bära på farliga smittor. Nätet ovanför sängen kan användas som skydd mot ett visst djur. Vilket?

1. Fisk

☒ X. Orm

2. Mygga

NIVÅ: LÄTT

FRÅGANS ID

111.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Resor till andra länder.

KUNSKAPSNIVÅ GRÖN

För att besvara gröna frågor behövs inte stora kunskaper om varken djur eller hygien. Många gröna frågor har endast ett svarsalternativ som hör till frågans ämne. Gröna frågor rekommenderas för barn och unga 7 – 9 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Om du är utomlands är det inte säkert att kranvattnet är drickbart. Då bör du istället dricka vatten från...

1. En flaska med vatten du köpt i en butik.
- X. En bäck eller sjö.
2. Regnvatten från en pöl.

NIVÅ: LÄTT

FRÅGANS ID

112.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Resor till andra länder.

KUNSKAPSNIVÅ GRÖN

För att besvara gröna frågor behövs inte stora kunskaper om varken djur eller hygien. Många gröna frågor har endast ett svarsalternativ som hör till frågans ämne. Gröna frågor rekommenderas för barn och unga 7 – 9 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Ska man åka utomlands kan man ibland behöva vaccinera sig mot farliga sjukdomar som finns i landet man ska till. När passar det bäst att vaccinera sig mot dem?

- 1. När du kommit till landet. Det är oftast billigare att vaccinera sig där.
- X. En dag innan du åker iväg, så vaccinet finns i kroppen.
- 2. Några månader innan så kroppen hinner utveckla ett fullgott skydd.

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID

113.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Resor till andra länder.

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Man kan skydda sig mot vissa farliga sjukdomar genom att få en spruta med en liten dos av smittan. Vad kallas detta?

1. Acceleration

☒ X. Vaccination

2. Variation

NIVÅ: LÄTT

FRÅGANS ID

114.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Resor till andra länder.

KUNSKAPSNIVÅ GRÖN

För att besvara gröna frågor behövs inte stora kunskaper om varken djur eller hygien. Många gröna frågor har endast ett svarsalternativ som hör till frågans ämne. Gröna frågor rekommenderas för barn och unga 7 – 9 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Varför ska man inte ta med sig varken vilda djur eller växter hem från semestern? (Flera alternativ kan vara rätt.)

1. Djuret kan ta med sig smitta som inte finns i landet där man bor.
- X. Djuret är kanske inte anpassat till klimatet i det nya landet och kommer troligtvis få svårt att klara sig där.
2. Djuret kan skapa obalans i ekosystemet som finns på platsen det kommer till.

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID
115.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET
Resor till andra länder.

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Växterna mattram, röd solhatt och johannesört har något gemensamt. Vad?

1. De är fridlysta.

X. De används till att göra mediciner.

2. Alla tre har röda blommor.

NIVÅ: SVÅR

FRÅGANS ID

116.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Miljö.

KUNSKAPSNIVÅ RÖD

Kunskaper om djur och hygien krävs för att besvara frågor på röd nivå eftersom alla svarsalternativ oftast har med frågan/ämnet att göra. Lämplig för ledare som uppmuntras att lära sig nyckelbudskapen eller unga i åldern 13 – 16 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Det finns ungefär 740 svenska spindelarter. Hur farlig är den giftigaste spindeln i den svenska naturen för oss människor?

- 1. Ganska farlig, man kan bli sjuk om man har otur.
- X. Mycket farlig, därför är det väldigt viktigt att undvika spindlar.
- 2. Inte det minsta farlig, man behöver inte alls vara rädd för spindlar.

NIVÅ: MEDEL

FRÅGANS ID

117.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Miljö

KUNSKAPSNIVÅ BLÅ

Blå frågor kan vara lite kluriga eftersom alla svarsalternativ är mer rimliga på denna nivå. Det krävs lite mer kunskap om djur i allmänhet, men man behöver inte kunna nyckelbudskapsområdena jättebra. Blå frågor passar uppskattningsvis barn i åldern 10 – 12 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Du lagar mat ute i naturen och råkar bränna dig lite grann. Vad gör du?

- 1. Håller det onda i svalt vatten i cirka 10 minuter.
- X. Sätter på ett plåster.
- 2. Stryker på lite handsprit.

NIVÅ: MEDEL

FRÅGANS ID

118.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Miljö.

KUNSKAPSNIVÅ BLÅ

Blå frågor kan vara lite kluriga eftersom alla svarsalternativ är mer rimliga på denna nivå. Det krävs lite mer kunskap om djur i allmänhet, men man behöver inte kunna nyckelbudskapsområdena jättebra. Blå frågor passar uppskattningsvis barn i åldern 10 – 12 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

Du är på vandring i skogen och får syn på en kull med små rävungar. Vad gör du?

- 1. Går fram och klappar dem.
- X. Matar dem med något ur din matsäck.
- 2. Går lugnt därifrån och låter dem vara ifred.

NIVÅ: LÄTT

FRÅGANS ID

119.

TILLHÖR NYCKELBUDSKAPET

Miljö.

KUNSKAPSNIVÅ GRÖN

För att besvara gröna frågor behövs inte stora kunskaper om varken djur eller hygien. Många gröna frågor har endast ett svarsalternativ som hör till frågans ämne. Gröna frågor rekommenderas för barn och unga 7 – 9 år.

OM FRÅGORNA

Frågorna är framtagna av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med 4H inom ramen för ett projekt som finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Tryck 2019.

TIPSPROMENAD FACIT - 2019

001: X	021: X	041: 2
002: 2	022: 1	042: 1
003: X	023: 2	043: 1
004: 1	024: 1	044: 1
005: 2	025: 1	045: 1
006: X	026: X	046: 2
007: 2	027: 2	047: 1, X, 2
008: 1	028: X	048: 1, X
009: 2	029: 2	049: 2
010: 2	030: 1	050: 1
011: X	031: X	051: 1
012: X	032: 1, X, 2	052: X
013: 1	033: 1	053: 1
014: 1	034: X	054: 2
015: X	035: 1	055: 2
016: 1, X, 2	036: 2	056: 1
017: 1	037: 1, X, 2	057: X
018: X	038: 2	058: 2
019: 1, 2	039: 1	059: 2
020: 2	040: 2	060: 2

TIPSPROMENAD FACIT - 2019

061: 1	081: X	101: 2
062: X	082: 2	102: 1
063: 2	083: 1	103: X
064: 1	084: X	104: X
065: 1	085: 1	105: X
066: X	086: X	106: 2
067: 1	087: X	107: 2
068: 1	088: 1	108: X
069: 2	089: 1, X	109: 2
070: 2	090: 2	110: X
071: 1	091: 1	111: 2
072: 2	092: 1	112: 1
073: 2	093: X	113: 2
074: X	094: 2	114: X
075: X	095: 1	115: 1, X, 2
076: 2	096: 1, X, 2	116: X
077: X	097: 2	117: 2
078: 2	098: 1	118: 1
079: X	099: X	119: 2
080: 1	100: X	